

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2026. № 5.
ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.141>

УДК 334.72:338.24

М. І. Дзямулич,

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Луцький національний технічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3714-5062>

В. Я. Романів,

аспірант кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-4795-5849>

Р. І. Содома,

к.е.н., доцент, доцент кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5020-6440>

**СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ І УПРАВЛІННЯ
БЕЗПЕКОЮ БІЗНЕС-ПРОЕКТІВ ОРГАНІЗАЦІЙ КОРПОРАТИВНОГО
ТИПУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

*M. Dziamulych,
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Economics,
Lutsk National Technical University*

*V. Romaniv,
PhD student of the Department of Law and Management in the Field of Civil
Protection, Lviv State University of Life Safety*

*R. Sodoma,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Law and Management in the Field of Civil Protection,
Lviv State University of Life Safety*

**SOCIO-ECONOMIC RESILIENCE AND SECURITY MANAGEMENT OF
BUSINESS PROJECTS OF CORPORATE ORGANIZATIONS IN THE
CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.**

У статті досліджено теоретичні засади забезпечення соціально-економічної резильєнтності та управління безпекою бізнес-проектів організацій в умовах посилення динамічності їх зовнішнього середовища в контексті сталого розвитку. Визначено, що резильєнтність корпоративних структур формується як інтегральна характеристика здатності суб'єктів господарювання адаптуватися до дестабілізаційних впливів, підтримувати функціональну стійкість бізнес-процесів і забезпечувати безперервність реалізації стратегічних проєктів. Обґрунтовано, що ефективність управління безпекою бізнес-проектів залежить від рівня координації фінансово-економічних, організаційно-управлінських та інформаційно-аналітичних компонентів системи корпоративного управління. З'ясовано, що ключовими детермінантами формування соціально-економічної резильєнтності виступають диверсифікація ресурсного забезпечення, адаптивність управлінських механізмів, ефективність системи ризик-

менеджменту, рівень інституційної стійкості та здатність до оперативної трансформації внутрішніх бізнес-процесів. Сформовано концептуальний підхід до інтеграції механізмів управління безпекою та забезпечення резильєнтності у систему стратегічного управління корпоративними бізнес-проектами.

The purpose of the article is to substantiate the theoretical and applied principles of forming socio-economic resilience and security management of business projects of corporate organizations in the context of sustainable development, as well as to identify key determinants of ensuring their functional stability and strategic effectiveness. The article explores the theoretical principles of ensuring socio-economic resilience and managing the security of business projects of organizations in the context of increasing the dynamism of their external environment in the context of sustainable development. It is determined that the resilience of corporate structures is formed as an integral characteristic of the ability of business entities to adapt to destabilizing influences, maintain the functional stability of business processes and ensure the continuity of the implementation of strategic projects. It is substantiated that the effectiveness of managing the security of business projects depends on the level of coordination of financial and economic, organizational and managerial and information and analytical components of the corporate governance system. It is found that the key determinants of the formation of socio-economic resilience are the diversification of resource provision, the adaptability of management mechanisms, the effectiveness of the risk management system, the level of institutional stability and the ability to quickly transform internal business processes. It has been studied that ensuring the security of business projects requires a comprehensive approach to monitoring financial, operational, reputational and investment risks that determine the stability of the functioning of corporate organizations in the long term. A conceptual approach to integrating security management mechanisms and ensuring resilience into the system of strategic management of corporate business projects has been developed. It has been proven that the implementation of

resilient management principles creates the prerequisites for increasing the economic stability of corporate-type organizations and ensuring their balanced development in conditions of increasing uncertainty in the business environment.

Ключові слова: *соціально-економічна резильєнтність, управління безпекою, бізнес-проекти, організації корпоративного типу, сталий розвиток, економічна стійкість, ризик-менеджмент, організаційна стійкість.*

Keywords: *socio-economic resilience, security management, business projects, corporate organizations, sustainable development, economic sustainability, risk management, organizational sustainability.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасні трансформаційні процеси, що відбуваються у глобальному та національному економічному середовищі супроводжуються посиленням нестабільності середовища функціонування суб'єктів господарювання та системним ускладненням механізмів реалізації бізнес-проектів, що суттєво актуалізує потребу забезпечення соціально-економічної резильєнтності організацій корпоративного типу. В умовах підвищеної мінливості господарського середовища корпоративні структури змушені функціонувати під впливом багатовекторних дестабілізаційних чинників, які охоплюють фінансову нестійкість, порушення логістичних взаємозв'язків, зниження інвестиційної активності, посилення конкурентного тиску та загальне ускладнення системи управління бізнес-проектами. В таких умовах особливого значення набуває формування ефективного механізму управління безпекою бізнес-проектів, здатного забезпечувати стабільність функціонування підприємств та підтримання їх стратегічної результативності на засадах організаційної стійкості.

Необхідно зазначити, що проблематика соціально-економічної резильєнтності корпоративних організацій характеризується високим рівнем

системної складності, оскільки охоплює не лише питання фінансової стійкості, але й здатність підприємств адаптувати внутрішні управлінські процеси до змін зовнішнього середовища та забезпечувати безперервність їх господарської діяльності. Водночас традиційні підходи до управління бізнес-проектами переважно орієнтовані на досягнення короткострокових економічних результатів і недостатньою мірою враховують необхідність інтеграції безпекових та резильєнтно-орієнтованих управлінських механізмів у систему стратегічного розвитку організацій корпоративного типу.

Особливої актуальності зазначена проблема набуває в контексті реалізації принципів сталого розвитку, які потребують забезпечення збалансованості економічних, соціальних і управлінських параметрів функціонування корпоративних структур. Усе це обумовлює необхідність формування комплексного науково-методичного підходу до управління безпекою бізнес-проектів, котрий був би орієнтованим на підвищення функціональної стійкості та довгострокової економічної результативності корпоративних організацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика забезпечення соціально-економічної резильєнтності та управління безпекою бізнес-проектів підприємств набуває особливої актуальності у сучасних наукових дослідженнях, що пов'язано з поглибленням трансформаційних процесів у глобальному економічному середовищі та необхідністю забезпечення сталого розвитку суб'єктів господарювання. При цьому значна увага у науковій літературі приділяється дослідженню механізмів адаптації підприємств до нестабільності зовнішнього середовища, підвищення їх економічної стійкості та удосконалення систем корпоративного управління.

В контексті зазначеної тематики необхідно відзначити роботу І. С. Каленюк [1], у якій акцентовано увагу на модернізації соціальних послуг на основі соціальних інновацій та цифрових технологій, що формує підґрунтя для підвищення адаптивності економічних систем та посилення їх функціональної стійкості. Авторка підкреслює, що інтеграція цифрових інструментів у систему управління соціально-економічними процесами

сприяє формуванню нових механізмів забезпечення економічної резильєнтності суб'єктів господарювання.

Крім того, у дослідженні В. В. Пшибельського [2] визначено специфіку соціальної відповідальності бізнесу в умовах зеленої економіки. Автор доводить, що імплементація принципів соціальної відповідальності у корпоративне управління створює передумови для зміцнення довгострокової економічної стійкості підприємств та підвищення їх конкурентоспроможності. У свою чергу, О. А. Урбан [3] розглядає концепцію сталого розвитку як основу трансформації сучасних економічних систем, обґрунтовуючи необхідність інтеграції економічних, соціальних та управлінських параметрів у процес формування стратегічної стійкості корпоративних структур.

Важливо також звернути увагу на дослідження Ю. О. Чалюк [4; 6] щодо імплементації європейських соціальних стандартів, оскільки саме вони формують інституційне підґрунтя для розвитку корпоративного сектору та забезпечення його соціально-економічної стабільності. Також авторка доводить, що цифрова трансформація управлінських процесів сприяє підвищенню гнучкості економічних систем та посиленню їх здатності до адаптації в умовах невизначеності. Водночас у роботі Т. О. Шматковської [5] досліджено проблематику підвищення ефективності діяльності підприємств на інноваційних засадах. При цьому інноваційність розглядається як ключова передумова забезпечення адаптивності та конкурентної стійкості підприємницьких структур.

Окремо варто відзначити дослідження О. О. Яценко [7], у якому проаналізовано вплив інформаційного шуму у маркетинговій аналітиці на фінансову звітність та економічне прийняття рішень. Авторка стверджує, що інформаційна асиметрія та надлишковість інформаційних потоків можуть негативно впливати на ефективність управління бізнес-проектами, що актуалізує необхідність удосконалення систем корпоративної безпеки та аналітичного забезпечення управлінських процесів.

Загалом сучасні наукові напрацювання свідчать про зростання уваги дослідників до проблематики забезпечення економічної стійкості та резильєнтності корпоративних структур. Водночас питання інтеграції механізмів соціально-економічної резильєнтності та управління безпекою бізнес-проектів у єдину систему стратегічного розвитку організацій корпоративного типу залишаються недостатньо систематизованими, що зумовлює необхідність подальших досліджень у даній сфері.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування теоретико-прикладних засад формування соціально-економічної резильєнтності та управління безпекою бізнес-проектів організацій корпоративного типу в контексті сталого розвитку, а також визначення ключових детермінант забезпечення їх функціональної стійкості та стратегічної результативності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні теоретичні засади забезпечення соціально-економічної резильєнтності та управління безпекою бізнес-проектів формуються, як відомо, на основі інтеграції концепцій сталого розвитку та стратегічного корпоративного управління. При цьому в умовах посилення динамічності зовнішнього середовища резильєнтність розглядається як здатність організацій підтримувати функціональну стійкість та забезпечувати безперервність реалізації бізнес-проектів [5]. Водночас управління безпекою проектної діяльності передбачає формування комплексної системи моніторингу фінансових, інформаційних, організаційних та репутаційних ризиків, які можуть суттєво впливати на ефективність функціонування корпоративних управлінських структур. Саме тому в контексті сталого розвитку ключового значення набуває синхронізація економічних, соціальних та управлінських параметрів діяльності організацій, оскільки вона забезпечує довгострокову стабільність їх розвитку та зміцнення конкурентної стійкості в умовах трансформації бізнес-середовища.

Якщо вести мову про практичний аспект, то варто зазначити, що резильєнтність корпоративних структур формується як інтегральна характеристика функціонування суб'єктів господарювання, оскільки вона

відображає їх здатність не лише протидіяти дестабілізаційним впливам, але й забезпечувати адаптивне відновлення внутрішніх бізнес-процесів в умовах високої динамічності зовнішнього середовища [4]. Зазначимо, що на відміну від традиційних підходів до економічної стійкості, резильєнтність охоплює комплекс взаємопов'язаних фінансово-економічних, організаційно-управлінських, інформаційно-аналітичних, інституційних та інших характеристик, які визначають функціональну здатність корпоративних структур підтримувати безперервність стратегічної діяльності суб'єктів господарювання навіть за умов посилення ризикогенності зовнішнього середовища.

Інтегральний характер резильєнтності пояснюється тим, що ефективність реалізації стратегічних проєктів залежить від рівня синхронізації ресурсного забезпечення та здатності організації оперативно трансформувати функціональні механізми відповідно до зміни зовнішніх параметрів. Тому резильєнтність виступає у якості специфічного інструменту забезпечення довгострокової конкурентоспроможності та стратегічної результативності суб'єктів господарювання в умовах зростання невизначеності та структурної нестабільності економічного середовища [1].

Отже, можна стверджувати, що ефективність управління безпекою бізнес-проєктів залежить від рівня координації фінансово-економічних, організаційно-управлінських та інформаційно-аналітичних компонентів системи корпоративного управління. Це обумовлюється тим фактом, що функціональна узгодженість даних елементів забезпечує своєчасну ідентифікацію ризиків та адаптивне реагування на дестабілізаційні впливи. При цьому фінансово-економічні механізми можуть ефективно формувати ресурсне підґрунтя для реалізації проєктів, а організаційно-управлінські компоненти забезпечують координацію стратегічних рішень [2]. Загальна ж інтеграція усіх компонентів підвищує адаптивність корпоративної структури, оскільки забезпечує безперервність реалізації бізнес-проєктів в умовах зростання невизначеності бізнес-середовища (табл. 1).

Таблиця 1. Координаційні компоненти управління безпекою бізнес-проектів корпоративних структур

Компонент управління	Функціональне призначення	Вплив на стійкість бізнес-проектів
Фінансово-економічний	Формування ресурсного забезпечення та контроль фінансових потоків	Забезпечує стабільність фінансування бізнес-проектів, підтримує належний рівень платоспроможності корпоративної структури та сприяє мінімізації фінансових втрат у процесі реалізації стратегічних управлінських рішень
Організаційно-управлінський	Координація управлінських рішень і розподіл функціональних повноважень	Сприяє підвищенню адаптивності корпоративної системи, забезпечує узгодженість дій структурних підрозділів та підтримує безперервність реалізації бізнес-проектів у динамічному середовищі
Інформаційно-аналітичний	Моніторинг ризиків та аналітичне супроводження проектної діяльності	Дозволяє оперативно ідентифікувати дестабілізаційні впливи, формувати інформаційну основу для прийняття стратегічних рішень і підвищувати точність прогнозування можливих загроз
Інституційно-регулятивний	Забезпечення нормативної та процедурної узгодженості	Формує регламентоване середовище реалізації бізнес-проектів, підвищує рівень керованості корпоративних процесів і забезпечує дотримання стратегічних параметрів функціонування організації
Комунікаційно-координаційний	Підтримка внутрішньої взаємодії та обміну управлінською інформацією	Сприяє підвищенню швидкості реагування на кризові явища, забезпечує синхронізацію управлінських рішень та знижує ризик виникнення інформаційної асиметрії між учасниками проектної діяльності
Адаптивно-стратегічний	Трансформація механізмів управління відповідно до змін середовища	Забезпечує довгострокову стійкість корпоративної структури, підтримує здатність організації до оперативної перебудови бізнес-процесів та створює передумови для збереження конкурентних позицій в умовах підвищеної невизначеності

Джерело: сформовано автором на основі [3; 5]

Як бачимо, координаційні компоненти формують багаторівневу систему забезпечення безпеки бізнес-проектів, у межах якої стратегічна результативність корпоративних структур визначається не окремими управлінськими інструментами, а рівнем їх функціональної інтегрованості. Тому синхронізація управлінських, ресурсних та аналітичних процесів і створює передумови для підвищення адаптивності організацій до дестабілізаційних змін зовнішнього середовища. З іншого боку вона забезпечує ще й здатність корпоративних структур підтримувати

безперервність проектної діяльності. В даному аспекті ефективність системи управління безпекою трансформується у стратегічний чинник зміцнення економічної стійкості та забезпечення довгострокової результативності функціонування підприємств.

Визначаючи таким чином перелік ключових детермінантів формування соціально-економічної резильєнтності, можна виділити наступні:

- диверсифікація ресурсного забезпечення;
- адаптивність управлінських механізмів,
- ефективність системи ризик-менеджменту;
- рівень інституційної стійкості;
- здатність до оперативної трансформації внутрішніх бізнес-процесів.

Зазначені детермінанти формування соціально-економічної резильєнтності визначаються комплексністю сучасного господарського середовища та необхідністю забезпечення довгострокової стійкості корпоративних структур в умовах посилення невизначеності [3]. Тому резильєнтність у даному контексті набуває системного характеру, оскільки вона формується під впливом взаємопов'язаних фінансово-економічних, організаційно-управлінських та інституційних параметрів функціонування суб'єктів господарювання. На нашу думку головна роль цих детермінантів визначається необхідністю забезпечення безперервності бізнес-процесів та підтримання функціональної збалансованості корпоративних організацій у контексті реалізації принципів сталого розвитку.

Таким чином можна стверджувати, що інтеграція механізмів управління безпекою у систему стратегічного управління корпоративними бізнес-проектами ґрунтується на поєднанні адаптивних управлінських механізмів та безперервного аналітичного моніторингу внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування організації. Такий підхід передбачає синхронізацію стратегічного планування, ресурсного забезпечення, безпекового контролю та інших факторів з метою підтримання функціональної стійкості корпоративних структур [7]. Варто зазначити, що в

межах даної концепції резильєнтність розглядається як інтегрована характеристика ефективності управлінської системи, яка забезпечує здатність організації адаптуватися до дестабілізаційних впливів на засадах підтримки безперервності реалізації бізнес-проектів (рис. 1).

Рис. 1. Концептуальна модель інтеграції механізмів управління безпекою та забезпечення резильєнтності у систему стратегічного управління підприємства

Джерело: розроблено автором

Запропонована модель відображає системний характер інтеграції механізмів управління безпекою та забезпечення соціально-економічної

резильєнтності у процес стратегічного управління корпоративними бізнес-проектами. У межах даної моделі резильєнтність розглядається як інтегрована характеристика здатності корпоративної системи підтримувати стратегічну стійкість та безперервність бізнес-процесів в умовах дестабілізаційних впливів. На нашу думку її функціональне значення полягає у формуванні методичного підґрунтя для підвищення ефективності стратегічного управління та забезпечення довгострокової конкурентної стійкості організацій корпоративного типу в контексті реалізації принципів сталого розвитку.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Таким чином, приходимо до висновку, що сучасні умови функціонування організацій корпоративного типу зумовлюють необхідність переорієнтації стратегічного управління на забезпечення довгострокової стійкості та безпекової збалансованості бізнес-проектів. Відповідно, посилення дестабілізаційних впливів та ускладнення структури корпоративних взаємозв'язків формують потребу у впровадженні інтегрованих управлінських механізмів, здатних забезпечувати синхронізацію ресурсного, організаційного та аналітичного забезпечення діяльності підприємства. За таких умов соціально-економічна резильєнтність набуває ознак стратегічного чинника підтримання конкурентної стійкості корпоративних структур, оскільки саме вона визначає їх здатність зберігати результативність функціонування та підтримувати безперервність ключових бізнес-процесів у кризових умовах. При цьому управління безпекою бізнес-проектів являє собою складову стратегічного розвитку підприємства, орієнтовану на зниження рівня його системної вразливості та підвищення ефективності управлінських рішень.

Література

1. Каленюк І. С., Чалюк Ю. О. Модернізація соціальних послуг на основі соціальних інновацій, цифрових технологій та Fintech. *Сталий розвиток економіки*. 2025. №5(56). С. 358–365.
2. Пшибельський В. В., Колосок А. М., Шматковська Т. О. Соціальна відповідальність бізнесу в умовах зеленої економіки. *Економіка та суспільство*. 2024. №69.
3. Урбан О. А., Дзямулич М. І., Чиж Н. М. Концепція сталого розвитку в умовах глобалізації світової економіки. *Економічний форум*. 2023. №2. С. 47–52.
4. Чалюк Ю. О. Імплементація в Україні європейських соціальних стандартів. *Економічні студії*. 2019. №3. С. 173–177.
5. Шматковська Т. О., Сосна Г. М. До проблематики підвищення ефективності діяльності підприємства на інноваційних засадах. *Фінансовий простір*. 2016. № 1(21). С. 114–118.
6. Chaliuk Y. Social Services and Their Impact on Economic Resilience in the Era of Global Digitalization : monograph. Prague, 2026. 260 p.
7. Iashchenko O., Chupryna O., Maksymov S., Zemlianska N., Afanasieva O., Popova Y. Information Noise in Marketing Analytics: Implications for Financial Reporting and Economic Decision-Making. *International Journal of Accounting and Economics Studies*. 2025. Vol. 12(5). Pp. 702–709.

References

1. Kaleniuk, I. S. and Chaliuk, Yu. O. (2025), “Modernization of social services based on social innovation, digital technologies and Fintech”, *Stalyi rozvytok ekonomiky*, vol. 5(56), pp. 358–365.
2. Pshybelskyi, V. V., Kolosok, A. M., and Shmatkovska, T. O. (2024), “Business social responsibility in a green economy”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 69.

3. Urban, O. A., Dziamulych, M. I. and Chyzh, N. M. (2023), “The concept of sustainable development in the conditions of globalization of the world economy”, *Ekonomichnyi forum*, vol. 2, pp. 47–52.

4. Chaliuk, Yu. O. (2019), “Implementation of European Social Standards in Ukraine”, *Ekonomichni Studii*, vol. 3, pp. 173–177.

5. Shmatkovska, T. O. and Sosna, H. M. (2016), “To the problem of the increase of efficiency of activity of the enterprise on innovative principles”, *Finansovyi prostir*, vol. 1(21), pp. 114–118.

6. Chaliuk Yu. (2026), *Social Services and Their Impact on Economic Resilience in the Era of Global Digitalization*, Prague, Czech Republic.

7. Iashchenko, O., Chupryna, O., Maksymov, S., Zemlianska, N., Afanasieva, O., and Popova, Y. (2025), “Information Noise in Marketing Analytics: Implications for Financial Reporting and Economic Decision-Making”, *International Journal of Accounting and Economics Studies*, vol. 12(5), pp. 702–709.

Отримано редакцією журналу / Received: 10.05.26

Прорецензовано / Revised: 20.05.26

Дата публікації / Published: 26.05.26